

[Undervisningsministeren.]

visningen de steder, hvor der er eksamensskoler, i forbindelse med en forhøjelse af det kommunale tilskud medfører, at skolepengene kan reduceres i alt fald for en periode. Det er sandsynligt, at nye uddannelsesplaner inden for visse fag senere vil forøge skolernes udgifter, ligesom en gennemførelse af dagskoleundervisningen flere steder vil forøge udgifterne til lokaler m. v.

Jeg håber, at den foreslåede forøgelse af det offentlige tilskud vil medvirke til, at lærlingeuddannelsen stadig forbedres i takt med den udvikling, der foregår inden for erhvervene.

For den øvrige del af undervisningen — ved de forslaget omhandlede skoler, der afsluttes med eksamen — bortfaldt elevernes skolepenge fra efteråret 1961, og staten refunderer skolerne de beløb, der svarer til de på det tidspunkt gældende skolepenge. Statens refusion af skolepengene medførte ingen forbedring af disse skolers økonomi, idet skolepengene for mange uddannelser ikke var omkostningsregulerede i en lang række.

Det har været nødvendigt at søge gennemført ekstraordinære statstilskud, for at disse skoler fortsat kan drives, og folketingets finansudvalg har tiltrådt, at der til forskudsvis udbetaling til disse skoler og handelshøjskolerne i 1963-64 stilles 8 mill. kr. til rådighed, samt at der gives tilsagn om, at skolernes akkumulerede underskud — opgjort efter visse nærmere fastsatte retningslinjer — for tiden indtil 31. marts 1963 vil kunne dækkes, hvorfor undervisningsministeriet til dækning af det samlede underskud, der er anslået til ca. 14 mill. kr., på forslag til finanslov for finansåret 1964-65 har søgt en yderligere bevilling på 6 mill. kr.

Denne underskudsdekning vedrører som anført alene perioden frem til udgangen af finansåret 1962-63. Såfremt lovforslaget gennemføres som foreslået, d. v. s. med virkning fra 1. april 1964, vil der ikke være dekning for det underskud, der måtte være opstået i indeværende finansår, og det kan derfor blive nødvendigt at søge yderligere bevilling til dækning af opståede underskud, indtil loven træder i kraft.

Udviklingen gennem de senere år har vist, at disse skoleafdelinger ikke har større mulighed for at fremskaffe tilskud fra anden

side, og det må anses for nødvendigt, at det offentlige stort set dækker udgifterne.

Efter forslaget skal staten afholde udgifterne ved disse skoleafdelinger fuldt ud, hvis skolerne drives som selvejende institutioner, og ellers med 84 pct. af udgifterne, idet der som nævnt efter forslaget er adgang til i særlige tilfælde at yde indtil 100 pct. af udgiften til lærerlønninger.

Man har overvejet, hvorvidt kommunerne bør deltage i udgiften ved disse skolers drift, men har ikke ment på nuværende tidspunkt at ville stille forslag herom, bl. a. under hensyn til de udgifter, som lovforslaget medfører for kommunerne for lærlingeuddannelsens vedkommende.

Uanset at kommunerne i vidt omfang har bistået skolerne med at fremskaffe den del af egenkapitalen, som skolerne efter de gældende regler skal fremskaffe ved byggeri, har det i mange tilfælde medført betydelige vanskeligheder, og gennemførelsen af det nødvendige byggeri inden for disse skoleområder vil næppe være mulig, hvis skolerne alene skal fremskaffe $\frac{1}{6}$ af udgifterne. Kommunernes fortsatte medvirken forekommer imidlertid at være af største betydning, og man har derfor foreslået, at skolerne sammen med kommunerne skal tilvejebringe $\frac{1}{6}$ af udgifterne ved anlæg, således at kommunerne bidrager i det omfang, skolerne ikke selv ved salg af ejendomme, omprioritering el. lign. kan fremskaffe det nødvendige beløb. Denne ordning foreslås alene bragt i anvendelse for skoler, der drives som selvejende institutioner.

Til andre investeringer i forbindelse med ombygninger, indretning af lejede lokaler samt anskaffelse af udstyr er statens støtte foreslået forhøjet til at omfatte fuld dekning, hvor skolerne er selvejende, dog at der i særlige tilfælde også kan ydes 100 pct. statsstøtte til de ikke-selvejende skoler.

Efter de gældende regler skal skolerne selv fremskaffe 25 pct. af udgifterne ved indkøb af udstyr til lærlingeundervisningen. Denne ordning foreslås opretholdt, idet skolernes indskud dog foreslås begrænset til 15 pct.

I forbindelse med omlægningen af lærlingeundervisningen er behovet for skolehjem for lærlinge blevet særlig stort. Disse skolehjem er knyttet til skolerne og vil ofte være en del af selve skolen. Man har